23. Urheilu ja retkeily

Urheilu- ja retkeilylautakunnan v:n 1949 toimintakertomus oli seuraavan sisältöinen:

Urheilu- ja retkeilylautakunta

Lautakunnan kokoonpano ja kokoukset. Kaupunginvaltuuston valitsemana urheilu- ja retkeilylautakunnan puheenjohtajana toimi kertomusvuonna tarkastaja U. T. J. Siivonen sekä jäseninä sosiaalijohtaja A. Kaskela, varatuomari O. A. Tuurna, johtaja A. A. Tynell, sihteeri G. V. Rajala-Rinne, kauppaneuvos J. E. Johansson, lääketieteen tohtori P. G. Forssell, jaostosihteeri E. V. Peuhkuri ja autonkuljettaja H. V. E. Tapola. Varapuheenjohtajakseen lautakunta valitsi [1]) johtaja Tynellin ja sihteerikseen [2]) apulaistoimistopäällikkö V. I. Koivulan. Kaupunginhallitusta edusti rahatoimenjohtaja E. von Frenckell.

Urheilu- ja retkeilylautakunnalla oli vuoden aikana 22 kokousta. Pöytäkirjan pykäläluku oli 357. Saapuneita kirjeitä oli 379 ja lähetettyjä kirjeitä 151.

Apurahojen jako. Voimistelu- ja urheiluseurojen työn tukemiseen varatulla 1 065 000 mk:n määrärahalla avustettiin [3]) 135 seuraa. Piirien kurssitoiminnan avustamiseen varattu 75 000 mk:n määräraha jaettiin [4]) seuraavasti: Työväen urheiluliiton Helsingin piiri 31 500 mk, Suomen voimistelu- ja urheiluliiton Helsingin piiri 22 500 mk, Suomen palloliiton Helsingin piiri 10 500 mk ja Finlands svenska centralidrottsförbund Helsingin piiri 10 500 mk. Luistinratojen apumaksuiksi varattu 800 000 mk:n määräraha jaettiin [5]) seuraavasti: Helsingin luistelijat 239 798 mk, Kallion luistinseura 173 743 mk, Kronohagens idrottsförening 170 249 mk, Idrottsföreningen Kamraterna 103 584 mk, Helsingfors skridskoklubb 62 626 mk ja Karhu-Kissat 50 000 mk. Uimakoulujen apumaksuiksi varattu 240 000 mk:n määräraha jaettiin [6]) seuraavasti: Helsingfors simsällskap 65 850 mk, Helsingin työväen uimarit 58 000 mk, Vetehiset 51 750 mk ja Helsingin uimarit 45 500 mk. Loppuerä 18 900 mk käytettiin Mustikkamaan uimakoululaisten kuljetusmaksujen korvaamiseen.

Sekalaisia asioita. Urheilu- ja retkeilylautakunta hyväksyi [7]) rakennustoimiston katurakennusosaston Pallokentän alueen uudistamissuunnitelmasta laatiman piirustuksen.

Lautakunta hyväksyi [8]) nuorisotyölautakunnan esityksen urheilu- ja retkeilylautakunnan työnjaoksi.

Lautakunta päätti [9]) oikeuttaa Oulunkylän työväen urheilijat rakentamaan pukusuojan Oulunkylän urheilukentälle ja hyväksyä puolestaan rakennuksen piirustukset.

Sekalaisten menojen tililtään maksettavaksi lautakunta hyväksyi sähkölaitoksen 30 000 mk:n suuruisen hyvityslaskun insinööri P. Arnin soutustadionin ja velodromin

---

[1]) Urh. retk. lk. 10 p. tammik. 2 §. — [2]) S:n 10 p. tammik. 3 §. — [3]) S:n 23 p. maalisk. 107 §. — [4]) S:n 9 p. maalisk. 85 §. — [5]) S:n 22 p. kesäk. 228 §. — [6]) S:n 27 p. toukok. 186 §. ja 9 p. marrask. 342 §. — [7]) S:n 23 p. helmik. 70 §. — [8]) S:n 27 p. huhtik. 146 §. — [9]) S:n 28 p. jouluk. 397 §.

kuulutuslaitteiden rakentamisesta antamasta lausunnosta [1]), A. Koskimaan 20 350 mk:n suuruisen hintakilpalaskun [2]) ja lentopallokenttien 14 400 mk:aan kohonneet valmistuskustannukset [3]). Edelleen suoritettiin tältä tililtä kaupunginhallituksen oikeuttamana Fjällskidar klubben -37:lle 55 266 mk:n suuruinen avustus kaupunginhallituksen maaliskuun 17 p:nä 1949 päättämin ehdoin.

Vuokrausasioita. Merkittävimmistä vuokrauksista mainittakoon seuraavaa:

Lautakunta päätti: hyväksyä [4]) toimiston toimenpiteen kaikkien Helsingin osuuskaupalle vuokrattujen uimastadionin tilojen irtisanomisesta huhtikuun 20 p:stä 1949 lukien uimastadionin rakennustöiden jatkamiseen ryhtymisen vuoksi; vuokrata [5]) Mustikkamaan uimarannan tarjoilukioskin Helsingin työväentalon ravintola oy:lle kesäksi 1949 10 000 mk:n kausivuokrin; määrätä [6]) vuokran oikeudesta huolehtia kenkien ja vaatteiden maksullisesta säilytyksestä 16 000 mk:ksi sekä virvokkeiden myyntioikeudesta messukentän luistinradalla talvella 1948—49 1 000 mk:ksi, josta neiti O. Soinio ja rouva F. Koivula maksavat ensin mainitusta oikeudesta 8 000 mk kumpikin ja rouva A. Korventaus 1 000 mk; vuokrata [7]) Laakson ratsastuskentän kalustovajan Suomen ratsastajainliitolle huhtikuun 1 p:stä 1949 lukien toistaiseksi 5 000 mk:n vuosivuokrin; hyväksyä [8]) A. E. Nikanderin ratsastushallin talliosaston n:o 7 koskevan vuokrasopimuksen irtisanomisen kesäkuun 1 p:stä 1949 lukien ja vuokrata [9]) ko. talliosaston R. C. Wredelle 8 580 mk:n kuukausivuokrin; vuokrata [10]) Hietarannan tarjoilukioskin ravintoloitsija O. Hellaalle kesäksi 1949 200 000 mk:n kausivuokrin; vuokrata [11]) Tullisaaren kansanpuiston kahvilakioskin ja rantakioskin Työväen mailapojille kesäksi 1949 8 000 mk:n kausivuokrin; vuokrata [12]) Eläintarhan urheilukentän virvoitusjuomakioskin rouva E. Uskille kesäksi 1949 125 000 mk:n kausivuokrin; tehdä [13]) moottoriveneen kuljettajain J. Rautakorven, V. Mässelin ja A. Joutsivirran kanssa sopimuksen Pihlajasaaren kansanpuiston liikenteen ylläpidosta kesällä 1949 30 000 mk:n kausivuokrin; tehdä [14]) Moottorikuljettajain yhdistyksen kanssa sopimuksen Mustikkamaan kansanpuiston liikenteen ylläpidosta kesällä 1949 30 000 mk:n kausivuokrin; vuokrata [15]) Kivinokan myymäläkioskin rouva D. Lindholmille kesäksi 1949 105 000 mk:n kausivuokrin; myöntää [16]) vahtimestari G. Hagelbergille oikeuden harjoittaa vaatteiden maksullista säilytystä ja virvokkeiden myyntiä uimastadionilla kesällä 1949 25 000 mk:n kausivuokrin; antaa [17]) voimistelu- ja urheiluseura Oulunkylän tähdelle virvokekioskinpito-oikeuden Vantaan Pikkukoskella kesälle 1949 20 000 mk:n kausivuokrin; myöntää [18]) johtaja T. Seppäselle uimapukujen vuokraus- ja kosmeettisten aineiden myyntioikeuden Hietarannalla omistamassaan kioskissa kesällä 1949 6 000 mk:n kausivuokrin; myöntää [19]) rouva R. Laineelle uimatarpeiden vuokraamis- ja ihovoiteiden myyntioikeuden Pihlajasaaren kansanpuistossa kesällä 1949 500 mk:n kausivuokrin; vuokrata [20]) Korkeasaaren uimarannan rouva E. Wulffille kesäksi 1949 5 000 mk:n kausivuokrin; periä [21]) Helsingin osuuskaupalta rakennustoimiston arvion mukaan 150 000 mk:n suuruisen korvauksen uimastadionille vuokra-aikana 1941—49 aiheutuneista vaurioista; vuokrata [22]) Koulumatkailutoimisto oy:lle Pallokentän pukusuojarakennuksesta 476 m² huonetilaa asuintarkoituksiin lokakuun 1 p:n 1949 ja toukokuun 15 p:n 1950 väliseksi ajaksi 7 140 mk:n kuukausivuokrin, minkä lisäksi oli vuokranottajan vastattava lämpö- yms. kuluista; vuokrata [23]) soutustadionin toimistorakennuksen ison salin Suomen soutuliitolle marraskuun 1 p:stä 1949 lukien toistaiseksi 3 500 mk:n kausivuokrin; koroittaa [24]) ratsastushallin vuokramaksuja neliömetriltä kuukaudessa seuraavasti: lämpimät satulavarastot 39 ja kylmät 24 mk:aan, tallien eteiset 24 ja ullakot 12 mk:aan, pukuhuoneet 35 mk:aan ja toimistohuoneet 59 mk:aan; vuokrata [25]) Keskustalli oy:lle, Oy. Hippodrom ab:lle ja Oy. Ratsastusopisto ab:lle yhteisesti ratsastushallista kaksi kaviouraa lokakuun 1 p:n ja huhtikuun 30 p:n 1950 väliseksi ajaksi 45 000 mk:n kuukausivuokrin; vuokrata [26]) ratsastushallin ravintola-

---

[1]) Urh. retk. lk. 21 p. tammik. 34 §. — [2]) S:n 27 p. huhtik. 145 §. — [3]) S:n 22 p. kesäk. 244 §. — [4]) S:n 23 p. helmik. 67 §. — [5]) S:n 9 p. maalisk. 88 §. — [6]) S:n 23 p. maalisk. 106 §. — [7]) S:n 23 p. maalisk. 108 §. — [8]) S:n 13 p. huhtik. 121 §. — [9]) S:n 8 p. kesäk. 209 §. — [10]) S:n 13 p. huhtik. 128 §. — [11]) S:n 13 p. huhtik. 131 §. — [12]) S:n 27 p. huhtik. 142 §. — [13]) S:n 11 p. toukok. 165 §. — [14]) S:n 11 p. toukok. 169 §. — [15]) S:n 11 p. toukok. 179 §. — [16]) S:n 27 p. toukok. 188 §. — [17]) S:n 27 p. toukok. 194 §. — [18]) S:n 27 p. toukok. 196 §. — [19]) S:n 8 p. kesäk. 218 §. — [20]) S:n 8 p. kesäk. 221 §. — [21]) S:n 26 p. elok. 268 §. — [22]) S:n 14 p. syysk. 293 §. — [23]) S:n 19 p. lokak. 321 §. — [24]) S:n 19 p. lokak. 322 §. — [25]) S:n 19 p. lokak. 323 §. — [26]) S:n 19 p. lokak. 324 §.

huoneiston, kaksi kerhohuonetta ja emännöitsijän huoneen Oy. Valkoinen hevonen — Vita hästen ab:lle v:ksi 1950—51 14 000 mk:n kuukausivuokrin, joka tammikuun 1 p:stä 1951 lukien on sidottu viralliseen elinkustannusindeksiin; merkitä tiedoksi [1]), että ratsastushallin tallien käytössä oli kesän ja syksyn aikana tapahtunut seuraavat muutokset: ratsastava poliisi oli siirtynyt osastosta 4 Keskustalli oy:n hallussa olleeseen osastoon 3, Keskustalli oy. siirtynyt osastoon 7, josta ratsastuksenopettaja Wrede oli muuttanut takaisin osastoon 5, ja Merikiito oy. siirtynyt viimeksimainitusta Hippodrom oy:n irtisanomaan osastoon 8, samalla päätettiin eläinlääkintälaboratoriolle vuokrata talliosasto 4 marraskuun 1 p:stä 1949 lukien vuoden loppuun 6 420 mk:n kuukausivuokrin; korottaa [2]) liikennelaitokselle ratsastushallista luovutetun 3 000 m²:n suuruisen hallitilan tilitysvuokran 1 414 620 mk:aan.

Esityksiä kaupunginhallitukselle tehtiin mm. asioista, jotka koskivat: vartiokoiraveron korvaamista [3]) Hietarannan, Lauttasaaren ja Kivinokan kansanpuistojen kaitsijoille v:lta 1948 ja 1949; vapaalippujen antamista [4]) vuosittain Helsingin invaliidien yhdistykselle ja Sotainvaliidien Helsingin piirille Pallokentällä pidettäviin jalkapallo-otteluihin; toimenpiteisiin ryhtymistä Suur-Helsingin alueella sijaitsevien kiinteiden muinaisjäännösten kuntoon saattamiseksi Helsingin kaupungin 400-vuotisjuhliin mennessä [5]); Malmin sunnuntaipalstoilla sijaitsevan lasten ja nuorten leikki- ja urheilukentän siementämistä kaupungin toimesta kesän 1949 aikana [6]), urheilukentän paikan varaamista Meilahdessa olevasta laaksosta sekä pienen palloilu- ja leikkikenttäalueen varaamista Ruskeasuon maastosta [7]); 2 240 300 mk:n suuruisen määrärahan myöntämistä uuden rautarunkoisen moottoriveneen tilaamiseksi Korkeasaareen syksyksi 1949 [8]); Tullisaaren kansanpuiston huvila-alueen tuulimoottorin myymistä tarpeettomana [9]); Osuusliike Elannon omistaman Kivinokan kansanpuiston kioskirakennuksen ostamista kaupungille 90 000 mk:n kauppahinnasta [10]); avustuksen myöntämistä Helsingin purjehdusseurojen kilpailu- ja propagandatoimikunnalle Kaivopuiston edustalla kesäkuun 12 p:nä 1949 pidettävien purjehdusurheilun propagandakilpailujen taloudelliseksi tukemiseksi [11]); kaasulaitoksen hallinnassa olleiden majoitusvälineiden (76 patjaa, 7 peitettä ja 10 tyynyä) siirtämistä urheilu- ja retkeilytoimiston käyttöön [12]); uinnin yhteistoimintavaliokunnan vapauttamista heinäkuun 2 p:nä 1949 pidetyn kansanuinnin avajaistilaisuuden vuokramaksusta [13]); toimenpiteisiin ryhtymistä ulkoilumuseon perustamiseksi [14]); Varsasaaren telttailualueen saunatoimikunnan anomusta, että kaupunki myöntäisi saunan rakentamiseksi Varsasaareen 30 000 mk:n suuruisen avustuksen [15]); toimenpiteisiin ryhtymistä suunnitellun Lapinniemen urheilukentän ja Pitäjänmäen urheilukentän laajentamiseksi normaalikokoisiksi 400 m:n juoksuratoineen [16]); toimenpiteisiin ryhtymistä, että koulutaloihin pyrittäisiin sijoittamaan voimistelu-, paini-, nyrkkeily- ym. salien lisäksi askartelu-, leikki- ja kerhohuoneita sekä myös pieniä, esim. 4 × 12 m:n mittaisia uima-altaita, joita mahdollisesti voitaisiin käyttää sopivina vuorokaudenaikoina tyydyttämään vapaankin liikuntakasvatuksen tarpeita [17]); Pasilan palloilukentän säilyttämistä olympiakisoja silmällä pitäen nurmikenttänä [18]); ilmoitusta, että lautakunta oli luopunut toimistorakennuksen rakentamissuunnitelmasta Pallokentän eteläpuolelle, sekä ehdotusta, että tälle paikalle rakennettaisiin betoniaita lipunmyyntitiloineen ja että Stadionille johtavaa ajotietä levennettäisiin Pallokentälle ja puistoon päin [19]); Korkeasaaren ja Palosaaren välisen salmen täyttämistä [20]); toimenpiteisiin ryhtymistä kansakoulusalien varustamiseksi koripallotelineillä [21]); parannusten toimeenpanoa soutustadionin alueella [22]); neuvottelukunnan asettamista tutkimaan olisiko mahdollista ja missä muodossa järjestää Helsinkiin kesäaikana Sibelius-viikko, jolla mm. pyrittäisiin elvyttämään maamme ja erikoisesti Helsingin turistiliikennettä [23]).

Esitys kiinteistölautakunnalle tehtiin asiasta, joka koski Vartiokylän urheilukenttää varten varatun alueen laajentamista siten, että sille voitaisiin rakentaa 400 m:n juoksuradan käsittävä urheilukenttä [24]).

---

[1]) Urh. retk. lk. 9 p. marrask. 339 §. — [2]) S:n 23 p. marrask. 355 §. — [3]) S:n 2 p. helmik. 44 §. — [4]) S:n 2 p. helmik. 45 §. — [5]) S:n 2 p. helmik. 52 §. — [6]) S:n 9 p. maalisk. 87 §. — [7]) S:n 23 p. maalisk. 101 §. — [8]) S:n 13 p. huhtik. 130 §. — [9]) S:n 27 p. huhtik. 144 §. — [10]) S:n 27 p. huhtik. 153 §. — [11]) S:n 11 p. toukok. 164 §. — [12]) S:n 22 p. kesäk. 239 §. — [13]) S:n 15 p. heinäk. 250 §. — [14]) S:n 14 p. syysk. 295 §. — [15]) S:n 14 p. syysk. 296 §. — [16]) S:n 28 p. syysk. 306 §. — [17]) S:n 28 p. syysk. 307 §. — [18]) S:n 19 p. lokak. 319 §. — [19]) S:n 19 p. lokak. 320 §. — [20]) S:n 19 p. lokak. 329 §. — [21]) S:n 9 p. marrask. 346 §. — [22]) S:n 14 p. jouluk. 373 §. — [23]) S:n 28 p. jouluk. 400 §. — [24]) S:n 27 p. toukok. 195 §.

Esityksiä yleisten töiden lautakunnalle tehtiin asioista, jotka koskivat: Malmin urheilijain anomusta Pukinmäen uimarannan parantamisesta[1]; Marjaniemen uimarien anomusta Marjaniemen uimalan korjaus- ja parannustöistä[2]; Käpylän urheilupuiston v:n 1949—52 rakennusohjelmaa[3]; uudistus- ja korjaustöistä, jotka olisi tehtävä kaupungin urheilukentillä ja -laitoksilla v. 1950[4].

Lausuntoja kaupunginhallitukselle annettiin mm. asioista, jotka koskivat: Suomenlinnan eränkävijäin kirjelmää kalastuksen ja metsästyksen järjestelystä Helsingin kaupungin alueella[5]; sekä saman yhdistyksen anomusta 150 000 mk:n avustuksesta v:ksi 1949 riista- ja kalakannan parantamistoimintansa tukemiseksi[6]; Varsasaaren telttailualueen asukkaiden maihinnousumahdollisuuksien järjestämistä Westendin rannalla[7]; Olympiakylän asuntoyhtiöiden ja Olympiakylän asukkaiden seuran anomusta lasten leikkikenttäalueen varaamisesta Untamontien varrelta[8]; Mellunkylän Kontion ja Vartio-Mellunkylän kiinteistöyhdistyksen kirjelmiä urheilukentän ja hyppyrimäen rakentamisesta Vartiokylään[9]; Finlands svenska folkdansring yhdistyksen anomusta saada vuokravapaasti käyttöönsä kaupungin kuljetettava tanssilava Seurasaaressa kesällä 1949 järjestettäviä näytöksiään ja juhliaan varten[10]; Suomen matkailijayhdistyksen anomusta, että kaupunki myöntäisi yhdistykselle 100 000 mk:n avustuksen käytettäväksi Helsingin pitäjän Vestersundomin kylässä sijaitsevan omistamansa Leirikallion retkeilykeskuksen uima-altaan rakennustyön tukemiseen[11]; Fjällskidar klubben -37 anomusta avustuksen saamiseksi hiihtomajan rakentamista varten Nuuksioon[12]; J. Hakulisen ja 9 muun kaupunginvaltuutetun aloitteita Helsingin kansanpuistojen liikenteen parantamiseksi[13]; sekä uimarantojen kunnostamiseksi[14]; Helsingin ja sen ympäristön aluesuunnitelmaliiton esitystä Helsingin seudun luonnonsuojelukohteita koskevan selvityksen painattamisesta[15]; Helsingin kunnantyöntekijäin keskustoimikunnan esitystä, että kaupunki päättäisi hankkia Lomaliiton lomakeskuksista sopivaksi katsomansa määrän paikkoja, joissa kaupungin työntekijöillä sekä toimen- ja viranhaltijoilla mahdollisuuksien rajoissa olisi tilaisuus viettää vuosilomansa kaupungin suorittamilla kustannuksilla, ja että mahdollisesti varatut vapaapaikat jaettaisiin suhteellisesti eri laitosten kesken käytettäväksi[16]; Suomenlinnaan rakennettavan urheilukentän paikan määräämistä[17]; Haga svenska förening yhdistyksen anomusta Haagassa olevien lasten leikkipaikkojen kunnostamisesta[18]; Helsingfors fiskargille nimisen killan kirjelmää kalastuksen kieltämisestä silakkarysillä Kruunuvuorenselällä[19]; Pakilan sosialistisen työväenyhdistyksen anomusta kelkkamäillä varustettujen leikkikenttien rakentamisesta[20]; Päivän nuorten anomusta 150 000 mk:n avustuksesta käytettäväksi Helsingissä kesäkuun 10 ja 13 p:ien 1949 välisenä aikana pidettävien nuorten retkeilypäivien rahoittamiseen[21]; 7:nnen Pohjoismaiden puutarhanäyttelyn aikaansaamiseksi Helsingissä v. 1949[22]; yleisten töiden lautakunnan esityksiä Vallilan lastenkahlaamon rakentamisesta[23]; lastenkahlaamon rakentamisesta Haagaan[24] sekä uimastadionin etupihan kuivattamisesta ja pysäköimispaikkojen järjestämisestä[25]; Suomen jousiampujien liiton anomusta Invaliidisäätiön huoltolaitoksen itäpuolella olevan n. 120 × 180 m:n suuruisen alueen kunnostamisesta jousiampujain käyttöä varten kaupungin toimesta[26]; Marjaniemen melojain anomusta avustuksesta kanoottivajan rakentamista varten[27]; Suomen esikaupunkien kiinteistöliiton kirjelmää uuden uimalaitoksen rakentamisesta Marjaniemeen[28]; Gymnastikföreningen i Helsingfors nimisen yhdistyksen ja Suomen naisten liikuntakasvastusliiton Helsingin piirin avustusanomuksia Tukholmassa heinäkuussa pidettäviin Lingiaadeihin lähteville naisvoimistelujoukkueille[29]; Suomen ulkomaankauppaliiton kirjelmää osanotosta St. Erikin messuihin Tukholmassa syksyllä 1949[30]; Suomen matkatoimisto oy:n anomusta sightseeing-liikenteen järjestämisestä v. 1949 mahdollisesti aiheu-

---

[1]) Urh. retk. lk. 23 p. maalisk. 104 §. — [2]) S:n 13 p. huhtik. 120 §. — [3]) S:n 11 p. toukok. 161 §. — [4]) S:n 15 p. heinäk. 255 §. — [5]) S:n 10 p. tammik. 24 §. — [6]) S:n 10 p. tammik. 25 §. — [7]) S:n 10 p. tammik. 27 §, 2 p. helmik. 55 §. — [8]) S:n 10 p. tammik. 30 §. — [9]) S:n 23 p. helmik. 64 §. — [10]) S:n 23 p. helmik. 74 §. — [11]) S:n 23 p. helmik. 75 §. — [12]) S:n 23 p. helmik. 76 §. — [13]) S:n 9 p. maalisk. 86 §. — [14]) S:n 28 p. syysk. 304 §. — [15]) S:n 9 p. maalisk. 95 §. — [16]) S:n 23 p. maalisk. 113 §. — [17]) S:n 13 p. huhtik. 119 §. — [18]) S:n 13 p. huhtik. 132 §. — [19]) S:n 27 p. huhtik. 149 §. — [20]) S:n 27 p. huhtik. 156 §. — [21]) S:n 11 p. toukok. 177 §. — [22]) S:n 11 p. toukok. 178 §. — [23]) S:n 27 p. toukok. 190 §. — [24]) S:n 27 p. toukok. 191 §. — [25]) S:n 27 p. toukok. 192 §. — [26]) S:n 27 p. toukok. 193 §. — [27]) S:n 8 p. kesäk. 206 §. — [28]) S:n 8 p. kesäk. 212 §. — [29]) S:n 22 p. kesäk. 231 §. — [30]) S:n 22 p. kesäk. 240 §.

tuvan tappion korvaamisesta [1]; voimistelun yhteistoimintavaliokunnan kirjelmää olympiavoimistelun järjestelystä ja voimistelun ulkoharjoituspaikoista [2]; puolustusministeriön vastauskirjelmää kaupungin ehdotukseen Suomenlinnan urheilukentän rakentamisesta tehtäväksi sopimukseksi [3]; raittiusyhdistys Koiton kirjelmää yhdistykselle vuokratussa Lammassaaressa suoritettavista uudisrakennus- ja korjaustöistä [4]; yleisten töiden lautakunnan kirjelmää uimastadionin kunnostamisesta normaalikäyttöä ja olympiakisoja varten [5]; opetusministeriön retkeilylautakunnan kirjelmää retkeilymajan aikaansaamisesta Helsinkiin [6]; Sosialistisen työn yhdistyksen ja SKDL:n Arabian tehtaan osaston anomusta, että Vallilan ja Kallion kaupunginosiin ryhdyttäisiin kunnostamaan lasten leikkikenttiä mm. suojarakennuksineen ja kahlaamoineen, sekä toivomusta, että kaupunki kustantaisi puistotädit ja vakituiset puistovahdit [7]; Käpylä-Seuran kirjelmää leikki- ja urheilukenttätilojen varaamisesta ja uintimahdollisuuksien järjestämisestä Käpylään [8]; ruotsalaisen normaalilyseon kirjelmää sanotun koulun pihamaan tasoittamisesta luistinratakelpoiseksi [9]; satamalaitoksen johtajan kirjelmää s/v Pommernin ostamisesta kaupungille majoitusalukseksi [10]; Sauna-seuran anomusta avustuksesta suomalaisen mallisaunan rakentamiseksi Taivallahdelle soutustadionin viereen [11]; tivolikomitean esitystä pysyväisen huvipuiston paikan määräämisestä [12]; Helsingfors segelsällskap-yhdistyksen laina-anomusta [13]; Suomen kommunistisen puolueen Kumpulan osaston kirjelmää leikkipaikkojen kunnostamisesta ja kahlaamon rakentamisesta Kumpulaan [14]; J. Hopeavuoren ym. anomusta, että Pasilan lapsille aikoinaan rakennettu leikkikenttä jälleen kunnostettaisiin, lisäämällä kentän sivuun pieni lastenkahlaamo, sekä että Pasilaan saataisiin ensi talveksi kelkkamäki ja jääkenttä [15]; sekä Helsingin kaupungin suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan lausuntoa Suomen voimisteluja urheiluliiton Helsingin piirin koripallojaoston ja Työväen urheiluliiton Helsingin piirin esityksestä, että suomenkielisten kansakoulujen voimistelusaleihin laitettaisiin koripallotelineitä [16].

Lausuntoja kiinteistölautakunnalle annettiin mm. asioista, jotka koskivat: I. Laaksosen tarjousta Vestra lilla Iglo nimisen saaren ostamisesta kaupungille rakennuksineen 4 000 000 mk:n kauppahinnasta [17]; poliisilaitoksen anomusta 1 500 m²:n suuruisen maakappaleen saamisesta ratsastushallin tallien edustalta varsahevosten verryttelypaikaksi [18]; V. Savolaisen anomusta Mustikkamaan telakka-alueen vuokraamisesta Hopeansalmenveistämö oy:lle 10 vuodeksi, minkä jälkeen vuokrasopimus jatkuisi toistaiseksi 6 kuukauden irtisanomisajoin [19]; Lasten päivän toimikunnan anomusta saada perustaa huvipuisto, ns. Lasten paratiisi, Eläintarhan maastoon [20]; sekä liikennelaitoksen lautakunnan kirjelmää pienen lisäalueen varaamisesta vaunuhallin ratapiha-aluetta varten Annalan urheilukentästä liikennelaitokselle [21].

Lausuntoja Helsingin olympiakisojen urheilulaitoskomitealle annettiin asioista, jotka koskivat: Pallokentälle rakennettavaksi suunnitellun ns. toimistorakennuksen piirustuksia [22]; sekä Kumpulan olympiakylää varten ehdotetun uima-altaan tarpeellisuutta myös normaaliaikoina [23].

Urheilu- ja retkeilytoimisto

Henkilökunta. Kertomusvuoden aikana oli urheilu- ja retkeilylautakunnan alaisten vakinaisten viranhaltijain lukumäärä 28 ja tilapäisten 2 sekä lisäksi yksi toimistoapulainen kesällä. Työntekijäin lukumäärä oli korkeimmillaan heinäkuussa, 123, josta kansanpuistoissa täyden työviikon suorittaneita 80 sekä urheilukentillä vartijoita 43, heistä noin puolet iltapäivävartijoita. Lisäksi tilapäistyön tekijöitä, sunnuntaivartijoita, uimaopettajia ja urheilunneuvojia. Edelleen kilpailutilaisuuksien järjestysmiehiä ja pääsylipunmyy-

---

[1]) Urh. retk. lk. 22 p. kesäk. 241 §. — [2]) S:n 22 p. kesäk. 242 §. — [3]) S:n 26 p. elok. 265 §. — [4]) S:n 26 p. elok. 272 §. — [5]) S:n 14 p. syysk. 286 §. — [6]) S:n 14 p. syysk.294 §. — [7]) S:n 14 p. syysk. 298 §. — [8]) S:n 28 p. syysk. 305 §. — [9]) S:n 28 p. syysk. 315 §. [10]) S:n 19 p. lokak. 333 §. — [11]) S:n 9 p. marrask. 345 §. — [12]) S:n 23 p. marrask. 351 §. — [13]) S:n 23 p. marrask. 357 §. — [14]) S:n 14 p. jouluk. 380 §. — [15]) S:n 14 p. jouluk. 381 §. — [16]) S:n 14 p. jouluk. 382 §. — [17]) S:n 23 p. helmik. 78 §. — [18]) S:n 23 p. maalisk. 99 §. — [19]) S:n 23 p. maalisk. 100 §. — [20]) S:n 26 p. elok. 281 §. — [21]) S:n 21 p. jouluk. 387 §. — [22]) S:n 15 p. heinäk. 256 §. — [23]) S:n 28 p. syysk. 303 §.

jiä. Alimmillaan oli työntekijöiden lukumäärä joulukuussa, 14, josta kansanpuistoissa 10 ja urheilulaitoksissa 4 henkilöä.

Tilapäisen naispuolisen urheilunneuvojan virkaan valittiin [1]) v:ksi 1949 ja edelleen [2]) v:ksi 1950 rouva L. Mustonen.

Kaupunginvaltuusto päätti syyskuun 28 p:nä 1949 perustaa urheilu- ja retkeilytoimistoon 25 palkkaluokkaan kuuluvan kenttämestarin viran tammikuun 1 p:stä 1950 lukien. Virkaan valittiin [3]) E. Salmi.

Kaupunginhallituksen suostumuksella lähetettiin [4]) valvoja C. af Enehjelm ja eläintenhoitaja E. Oksa virkamatkalle Tanskaan huhtikuun 23 p:n ja toukokuun 2 p:n välisenä aikana noutamaan eläinlähetyksen, samoin [5]) urheilunohjaaja E. Numminen opintomatkalle Tukholmaan heinäkuun 24 ja elokuun 4 p:n väliseksi ajaksi.

Virkalomaa täysin palkkaeduin ulkomaanmatkaa varten myönnettiin [6]) kaitsija T. Ovaskalle helmikuun 7 p:stä 23 p:ään, toimistopäällikkö K. Soiniolle [7]) toukokuun 16 p:stä 22 p:ään ja ylivahtimestari V. Skarpille [8]) kesäkuun 8 p:stä 15 p:ään.

Sairauslomaa nautti 11 viranhaltijaa yhteensä 126 päivää ja 20 työntekijää yhteensä 551 päivää.

Kalusto ja teknilliset apuneuvot. Naispuoliselle urheilunneuvojalle hankittiin [9]) työpöytä ja Korkeasaaren vartijalle [10]) puhelin.

Urheilutoiminta

Talvikausi. Kunnalla oli 23 luistinrataa, joista Annalan, Käpylän urheilupuiston, Malmin ja Valpurintien olivat uusia. Kirjatyöntekijänkadun ja Oulunkylän pienoisratoja ei huonon talven vuoksi kunnostettu. Kelkkamäkiä oli 34. Kaivopuiston suuri kaksoismäki jätettiin lumen puutteen johdosta kunnostamatta.

Seurojen omistamilla luistinradoilla kävi opettajain johdolla 81 200 koululaista jakautuen eri ratojen osalle seuraavasti: Kallion luistinrata 44 990, Väinämöisenkadun kenttä 12 011, Kaisaniemen luistinrata 9 662, Eläintarhan luistinrata 7 826, Johanneksen kirkon kenttä 6 310 ja Hesperian luistinrata 401.

Suomen palloliiton ja Työväen urheiluliiton Helsingin piirit järjestivät kaupungin alueella yhteensä 148 (96 + 52) jääpallo-ottelua, mikä oli vain kolmannes edellisen vuoden ottelumäärästä 444 (223 + 221). Syynä tähän oli talven kehnous.

Kesäkausi. Käpylän nurmikentät avattiin toukokuun 15 p:nä ja suljettiin lokakuun 13 p:nä. Pallokentällä aloitettiin harjoitukset toukokuun 23 p:nä ja lopetettiin lokakuun 10 p:nä. Pääsymaksullisia kilpailuja pidettiin Pallokentällä 117, ensimmäinen toukokuun 5 p:nä ja viimeinen lokakuun 30 p:nä. Pääsymaksun suorittaneita katsojia oli 66 134. Bruttotulot olivat 4 670 010 mk, josta kaupungin osuus teki 982 790 mk. Kaikkiaan suoritettiin Pallokentällä 675 jalkapallo-ottelua. 50 mk maksavia harjoituskortteja myytiin 690 ja kertalippuja à 5 mk 29 382. Suomen palloliiton Helsingin piirillä oli kaupungin eri kentillä yhteensä 854 ja Työväen urheiluliiton Helsingin piirillä yhteensä 608 jalkapallo-ottelua.

Eläintarhan urheilukentällä pidettiin 30 pääsymaksullista kilpailutilaisuutta, joissa oli 11 303 maksavaa katsojaa.

Velodromilla pidettiin 26 pääsymaksullista tilaisuutta, joissa oli 6 406 maksavaa katsojaa. 100 mk maksavia ratapyöräilijäin harjoituskortteja myytiin 35 ja kertalippuja à 5 mk 614.

Uimastadionille järjestettyyn kolmeen kilpailu- ja näytöstilaisuuteen myytiin 8 738 pääsylippua.

Tapanilan urheilukentän juoksuradat saatiin valmiiksi kesän kuluessa. Pukinmäen uusittu, 350 metrin juoksuradalla varustettu, urheilukenttä valmistui syksyksi. Pallokentän hiekkakenttä valmistui pelikauden päätyttyä. Lauttasaaren, Suomenlinnan ja Vartiokylän uusien urheilukenttien rakennustyöt aloitettiin. Niinikään aloitettiin syksyllä Pallokentän nurmikenttien salaojitus- ja laajennustyöt.

---

[1]) S:n 10 p. tammik. 15 §. — [2]) S:n 14 p. jouluk. 369 §. — [3]) S:n 14 p. jouluk. 368 §. — [4]) S:n 9 p. maalisk. 93 §. — [5]) S:n 27 p. huhtik. 139 §. — [6]) S:n 2 p. helmik. 46 §. — [7]) S:n 27 p. huhtik. 138 §. — [8]) S:n 8 p. kesäk. 204 §. — [9]) S:n 21 p. tammik. 36 §. — [10]) S:n 2 p. helmik. 51 §.

Urheilunneuvonta. Talvikauden osalta jäi varsinainen ulkoneuvonta hyvin sattumanvaraiseksi harvinaisen epäedullisen ja vähälumisen talven johdosta. Ainoa yhtäjaksoinen hiihtosää tuli koulujen hiihtoloman aikana, jolloin pidettiin lasten puistohiihtokurssit kolmessa puistossa. Kansanhiihtoihin osallistui samana ajankohtana parisentuhatta helsinkiläistä. Sen sijaan luisteluneuvonta voitiin järjestää onnistuneesti. Kallion kentällä ohjattiin koululaisten pikaluistelua ja messukentällä iltaisin tyttöjen kaunoluistelua.

Naisten ohjaustoiminnassa vakiinnutettiin perheenemäntävoimistelu sen saavuttaman hyvän menestyksen johdosta ja alulle pantiin viikoittain kokoontuva naisvoimisteluseurojen ohjaajakerho, johon kuului yli 50 seuraohjaajaa.

Kevätkaudella virisi lentopalloinnostus ja sen tyydyttämiseksi kunnostettiin eri puolille kaupunkia 7 pelikenttää, joita käytettiin lähinnä liikelaitosten ja tehtaiden työntekijäin keskinäisiin peliharjoituksiin ja otteluihin.

Kesäkauden kenttäneuvontatyö jatkui aikaisempien vuosien tapaan. Urheilun eri alojen neuvonta- ja harjoitustilaisuuksissa oli yhteensä 7 544 miespuolista ja 3 349 naispuolista osanottajaa.

Alkeisuimakouluja järjestettiin yksi lisää, Vartiokylään, joten niitä oli toiminnassa yhteensä 8. Kävijöiden lukumäärä oli huomattavan suuri kylmähköstä alkukesästä huolimatta, sillä näillä alkeisuimakoulujen rannoilla kävi 17 574 henkilöä, joista uimakoulujen oppilaita oli 852. Koulujen työn merkitystä kuvaa se, että uimataidottomien määrän keväällä kouluihin ilmoittauduttaessa ollessa 505, se syksyllä samojen henkilöiden kyseessä ollen oli vain 127. Uimamaistereita valmistui 53, kandidaatteja 102 ja yleisiä uimamerkkejä suoritettiin kouluissa 412.

Syyskauden uusista toimintamuodoista mainittakoon miesten seuraneuvojapalvelu, veikkaustoimistossa alulle pantu konttorivoimistelukokeilu ja terveydenhoidollisen luentosarjan jakelu yhdistyksille.

Kansanpuistot ja uimarannat

Kesä oli, mikäli mahdollista, vielä edellistäkin epäedullisempi. Ainoastaan heinäkuussa oli osittain lämmintä, muulloin oli tuulista, sateista ja koleata. Vesi lämpeni vasta heinäkuun alussa.

Hietarannalla mitattiin veden korkein lämpö 20 ° heinäkuun alussa. Heinäkuun puolivälissä vesi kylmeni 15 asteeseen ja pysyi sitten kylmänä koko loppukesän. Yleisöä kävi rannalla erittäin vähän, n. 175 000 henkilöä, joista pukusuojaa käytti ainoastaan 28 283. Ranta oli virallisesti avoinna kesäkuun 4 p:n ja elokuun 8 p:n välisenä aikana. Henkilökunnan lukumäärä oli 19. Mustikkamaalla kävi myös varsin vähän yleisöä, kauneimpina päivinä arkisin 1 000—2 000 ja sunnuntaisin 5 000—9 000.

Uimakoulua pitäneet seurat antoivat seuraavat tilastotiedot hallussaan olleiden uimalaitosten käytöstä:

Uimalaitos	Kävijöitä suunnilleen			Uimakoulun oppilaita			
	Maksavia	Maksutta käyneitä	Yhteensä	Kaikkiaan	Uimamaisteri- ja kandidaattitutkinnon suorittaneita		
					Mp.	Np.	Yht.
Humallahti (HU)	23 748	9 035	32 783	430	39	57	96
Mustikkamaa (HTU)	11 000	4 500	15 500	798	27	55	82
Uunisaari (HSS)	28 360	8 988	37 348	223	37	64	101
Kalastajatorpan merikylpylä (Vetehiset)	12 875	3 200	16 075	218	10	12	22
Yhteensä	75 983	25 723	101 706	1 669	113	188	301

Seurasaaren uimalaitoksella kävi n. 18 000 ja Korkeasaaren uimarannalla n. 3 200 henkilöä.

Leirialueilla oli vakinaisia telttoja ja majoja seuraavasti: Kivinokka 793, Varsasaari

272, Lauttasaari 261, Satamasaari 154 ja Tullisaari 7. Tullisaaren telttailualue, jossa sallitaan vain kangastelttojen pystyttäminen, oli nyt käytännössä ensimmäistä kesää.

Retkeily, matkailu sekä loma- ja vapaa-ajanvietto

Retkeily, matkailu sekä loma- ja vapaa-ajanvietetoiminnasta antoi retkeilyasiamies seuraavat tiedot:

Retkeily. Retkeilyosaston hallinnassa oli kaksi retkeilymajaa, Pirttimäen ja Haagan retkeilymajat. Pirttimäen retkeilymajassa, jossa on 29 vuodetilaa, yöpyi vuoden aikana 2 120 retkeilijää. Lisäksi kävi majassa n. 2 000 retkeilijää, jotka eivät yöpyneet. Käynnit keskittyivät pääasiassa viikonloppuihin ja loma-aikoihin. Edelleen järjestettiin majan alueella kursseja ja suunnistamiskilpailuja, joissa oli yhteensä n. 700 osanottajaa. Metsään majoittuneiden telttakuntien lukumäärästä ei ole tarkkoja lukuja. Bodomin järven rannalle rakennettiin uimalaituri. Majassa suoritettiin sisäkorjauksia. Haagan retkeilymajassa kävi n. 8 000 retkeilijää, etupäässä hiihtäjiä, mutta myös suunnistajia. Haagan majassa ei ole yöpymismahdollisuuksia. Majan keittiö ja tarjoiluhuone korjattiin. Lisäksi rakennettiin alueelle käymälä ja suksitervaamo. Helsingin retkeilykerhojen käyttöön oli jatkuvasti luovutettuna telttailualue Laajasalosta Hevossalmen rannalta. Taivalniemellä oleva kanoottiveistämö- ja suoja oli vuokrattuna Helsingin retkeilykerhojen yhteistoimikunnalle. Haagan ja Herttoniemen maastossa oli jatkuvasti käytännössä kiinteä jokamiehen suunnistusrata; ratojen karttoja vuokrattiin n. 2 000 kpl. Haagan retkeilymajalla annettiin sunnuntaisin toukokuun ja lokakuun aikana suunnistusopetusta aloitteleville. Helsingin kaupungin kansakoulunopettajille järjestettiin retkeilykurssit toukokuussa ja lokakuussa.

Matkailu. Helsinkiin suuntautuva ulkolainen turistiliikenne vilkastui huomattavasti edelliseen vuoteen verrattuna. Vilkastumiseen vaikuttivat osaltaan useat kansainväliset kongressit, kuten metsäkongressi, kirurgien kongressi ja hammaslääkärien kongressi. Osaston opas- ja matkapalvelua käytti hyväkseen n. 37 000 matkailijaa, joista ulkomaalaisia oli n. 6 000. Osaston toimesta julkaistiin Helsingin nähtävyyksiä niminen vihkonen 5 000 kappaleen suomen- ja ruotsinkielisenä painoksena. Matkapalvelua silmällä pitäen järjestettiin osaston toimesta keväällä 6 viikkoa kestävät opaskurssit, joihin osallistui n. 2 000 henkilöä. Edellisinä vuosina kurssin suorittaneille järjestettiin jatkokoulutusta, johon kuului 21 eri tilaisuutta. Osaston v. 1947 tekemän aloitteen johdosta liikennelaitokselle valmistui keväällä turistiauto, joka kesä-elokuun aikana teki 2 kertaa päivässä kaupunkikierroksen.

Loma- ja vapaa-ajanvietto. Kotiseututuntemuksen ja -kiintymyksen herättämiseksi retkeilyosasto järjesti 6 kotiseudun historiaan liittyvää esitelmätilaisuutta sekä 6 ryhmälle kotiseudun luontoa esittelevät kurssit. Uutena toimintamuotona oli osaston tehtäviin otettu kotiseutupalvelu. Entiseen tapaan osasto toimeenpani Hietarannalla juhannusjuhlan, jossa oli yleisöä n. 5 000 henkeä. Stadionin aulassa pidettiin kahdet ilmaiset tanssiaiset, joihin oli saapunut yleisöä n. 2 500 henkeä. Edellisen vuoden tapaan järjestettiin ulkoilmakonsertteja, joista 54 oli torviorkesteri- ja 8 kuorokonserttia. Lisäksi oli 5 yhteislaulutilaisuutta. Uutena viihdytysmuotona järjestettiin 3 ulkoilmanäytäntöä, joissa oli yhteensä n. 8 000 henkilöä. Kussakin tilaisuudessa retkeilyasiamies puhui yleisölle. Osaston toimesta myönnettiin ensimmäisen kerran kaupungin suuriperheisten ja vähävaraisten virkamiesten ja työntekijäin perheenäideille ja lapsille ilmainen 14 vuorokauden oleskelu pääasiassa Lomaliiton lomakodissa. Kyseisten äitien lukumäärä oli 45 ja lapsien 42.

Matkailu- ja retkeilyasioissa osasto oli yhteistoiminnassa matkailu- ja retkeilyalalla toimivien järjestöjen, kotiseutuyhdistysten, urheiluseurojen, koulujen, teollisuus- ja liikelaitosten ja eri virastojen kanssa.

Korkeasaari

Korkeasaaren toiminnasta antoi sen valvoja seuraavat tiedot:

Uudisrakennus- ja korjaustyöt. Talouspihaan rakennettiin uusi kolmikerroksinen talousrakennus. Sen kellarikerroksessa sijaitsevat rehukeittiö, jäähdytyshuone, kylmähuone sekä

juurikasvi- ja hedelmäkellari. Rehukeittiö varustettiin hellalla, kahdella isolla padalla, moottorilla käytettävillä liha- ja luumyllyillä sekä vesi- ja viemärijohdoilla. Ensimmäisessä kerroksessa sijaitsee kaksi pinta-alaltaan 64 m²:n suuruista huonetta, joissa kummassakin on 3 häkkiä à 12 m² ja 4 häkkiä à 3 m². Häkit on tarkoitettu arempien eläinten talvehtimiseen sekä karanteeni- ja sairasosastoiksi. Samassa kerroksessa sijaitsee myös työntekijäin ruokatupa, 32 m², rehumestarin toimisto, kaksi varastohuonetta ja puhelinkomero. Kolmanteen kerrokseen on sijoitettu kaksikymmentä erikoista häkkiä pääasiassa peto- ja kanalintujen talviasunnoiksi.

Pikkulintujen sijoittamiseksi kesällä rakennettiin häkistö suojakattoineen. Häkistö käsittää kuusi ulkohäkkiä. Myös saukoille ja majaville rakennettiin uudet tarhat.

Jo aikaisemmin rakennetun uuden tallin yhteyteen rakennettiin kaksi laajaa tarhaa suomalaisille hirville. Tarhat, joiden pinta-ala on yhteensä n. 80 ×60 m, käsittävät sekä metsikköä että avointa maata, joten ne tarjoavat tilavan ja viihtyisän oleskelupaikan asukkailleen. Vanhojen hirvitarhojen yhteyteen rakennettiin uusi hirvitalli samaa mallia kuin aikaisemmat, jotka on todettu käytännöllisiksi niin hoidon kuin eläintenkin kannalta.

Karhulinnan valmistavat louhimistyöt suoritettiin: viisi lammikkoa yhdyskanavineen, yksi suuri jääkarhuille ja neljä pientä maakarhuille, sekä tilaa karhutalon rehukeittiölle.

Talouspihaan vedettiin talvijohto ja alppikauristarhaan kesäjohto. Vanhasta ylälintulasta muodostettiin hevostalli, jossa on kaksi karsinaa työhevosille ja kuusi pientä karsinaa aaseille ja poneille sekä lämmitettävä valjaskamari. Lantavaja uusittiin varustamalla se korkealla sementtisokkelilla, pohjalla ja viemärillä. Kuusipeurojen ja muitten hirvieläinten aitaukset laajennettiin ja osittain uusittiin. Kuusipeuratarhan vanha talli purettiin. Ko. tarhat käsittävät nyt suunnilleen neljä kertaa suuremman alueen kuin ennen. Nk. ristikkohäkistöä laajennettiin kuudella uudella häkillä. Lisäksi suoritettiin jokavuotisia kunnostamistöitä.

Eläinkanta. Vuoden kuluessa saatiin oston ja vaihdon kautta seuraavat eläimet: 1 shetlantilainen poni, tamma, 1 kauluskarhu, naaras, 2 karhun pentua, 2 laamaa, uros ja naaras, 2 harjalammasta, uros ja naaras, 1 kääpiövuohi, naaras, 3 hirvenvasikkaa, 1 karakulpässi, 3 preeriasutta, 3 puupiikkisikaa, 1 pesukarhu, 3 nenäkarhua, 3 villisikaa, 7 ahmaa, 1 naali, 1 sinikettu, 2 mäyrää, 1 apina, 1 pelikaani, 4 flamingoa, 3 sinistä korvafasaania, 3 amherstfasaania, 1 kultafasaani, 5 hopeafasaania, 1 kalkkuna, 7 silkkikanaa, 7 kyhmyjoutsenta, 2 laulujoutsenta, 3 merihanhea, 1 kiljuhanhi, 2 sepelhanhea, 2 japanilaista hanhea, 2 kannussiipihanhea, 1 harmaahaikara, 2 merimetsoa, 1 maakotka, 6 kalasääskeä, 8 huuhkajaa, 2 paavipeipposta ja 2 kardinaalipeipposta.

Eläintarhassa syntyi mm. seuraavat eläimet: maaliskuussa 3 leijonaa, jotka kuolivat viikon kuluessa, lokakuussa taas 3, joista 2 jäi eloon, 7 sutta, 2 pesukarhua, 10 sinikettua, 7 hopeakettua, 5 minkkiä, 5 villisikaa, 6 mufflonlammasta ja 2 alppikaurista, sitäpaitsi kaniineja, marsuja, vuohia, lampaita, kalkkunoita ja hanhia.

Myynnin ja vaihdon kautta poistui 1 wapitihirvi, 6 ahmaa, 2 karhunpentua, 3 mufflonlammasta, 1 laama, 5 sudenpentua, 8 huuhkajaa, 1 kotka, 2 kalasääskeä, 2 kannushanhea, 1 hopeakettu, 2 sinikettua jne.

Kuolleista ja teurastetuista eläimistä mainittakoon 1 valkohäntähirvi, 1 kuusipeura, 3 hirvenvasikkaa, 2 minkkiä, 1 näätäkoira, 5 sinikettua, 1 naali, 12 hilleriä, 1 villisika, 1 mufflonpässi, 1 pelikaani ja 1 riikinkukko.

Kertomusvuoden päättyessä käsitti eläinkanta yhteensä 129 eri lajia tai rotua, joista imettäväisiä 65 ja lintuja 64. Yksilömäärä oli 470. Kalustoluettelon mukaan oli eläinten arvo yhteensä 1 812 000 mk.

Leijonalinnassa kävi vuoden kuluessa 166 720 henkilöä. Pääsymaksutulot olivat 1 953 370 mk.

Näkötornissa kävi 19 165 henkilöä. Pääsymaksutuloja kertyi 147 290 mk.

Huviajelut tuottivat 50 100 mk.

Liikenteestä huolehtivat alkukesästä s/s J. L. Runeberg ja elokuusta lähtien uusi lautta Korkeasaari—Högholmen sekä Korkeasaaren moottorivene. Meno- ja paluulippuja myytiin yhteensä 576 734.

Menot ja tulot.

Menot olivat kokonaisuudessaan 47 886 716 mk, joista 3 154 188 mk tuli lautakunnan ja toimiston, 32 840 011 mk kansanpuistojen, 7 118 277 mk urheilulaitosten, 594 240 mk urheilunohjauksen, 3 180 000 mk urheilunavustusten sekä 1 000 000 mk retkeilyn jne. osalle.

Tulot olivat kokonaisuudessaan 11 064 141 mk, josta kansanpuistoista 4 500 965 mk, urheilulaitoksista 6 202 589 mk sekä retkeilystä jne. 360 587 mk.